No 1836 | 1853

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden,* enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 7 MEI.

AMSTERDAM, 6 Mei.

CAROLUS BELGRADO,

Huisprelaat van Zijne Heiligheid Paus Pius IX, Apostolisch Internuntius aan het Hof van Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden, Vice-Superior der Hollandsche Zending, enz., enz., enz.

Aan de Geestelijkheid en aan de geloovigen der Hollandsche Zending, heil en zegen in den Heer!

Met het oog dankend ten Hemel gerigt, komen Wij, krachtens den Ons opgedragen last, de blijde boodschap u verkondigen Geliefden! dat het behaagd heeft aan Zijne Heiligheid onzen Paus Pius IX, als het Hoofd der Katholieke Kerk, bij Apostolisch schrijven van den 4 Maart laatstleden, het Bisschoppelijk Kerkbestuur in deze gewesten te herstellen. Daarmede is in het Koningrijk der Nederlanden, de Indische Bezittingen hieronder oogenblikkelijk niet begrepen, eene Kerkelijke Provincie opgerigt, welke is zamengesteld uit het Aartsbisdom van Utrecht en vier onderhoorige of suffragaan-diocesen, met name, die van Haarlem, van 's Hertogenbosch, van Breda en van Roermond: en zoo moeten Wij, betreffende de tot hiertoe bestaan hebbende Hollandsche Zending in het bijzonder, ter uwer kennisse brengen, dat de plaatsen, welke tot nog toe genoemde Zending hebben uitgemaakt, voortaan kerkelijk behooren, deels aan de Aartsdiocese van Utrecht, en deels aan het Kerspel van Haarlem.

Wijders heeft het nog aan Zijne Heiligheid den Paus behaagd, bij twee Apostolische Breven, beide van den 4den Maart voornoemd, tot den Aartsbisschoppelijken Zetel van Utrecht te verheffen den Hoogeerwaardigen Heer Joannes Zwijsen, Bisschop van Gerra en Apostolisch Vicaris van het nu mede tot Bisdom overgegane Vicariaat van 's Hertogenbosch; en tot Bisschop van Haarlem te benoemen den Hoogeerwaardigen Heer Franciscus Jacobus van Vree, President en Hoogleeraar van Ons godgeleerd Seminarie te Warmond. — Ziedaar Geliefden! in het kort en hoofdzakelijk hetgene Wij ter eerste plaatse u moesten mededeelen.

Het is Ons geenszins twijfelachtig, met welke gesteldheid des gemoeds, gij deze beschikkingen van den Oppersten Herder der Kerk op aarde, van Onzen hooggeëerden en innig beminden Paus Pius IX, zult ontvangen. Wanneer Wij trouwens bedenken de veelvuldige en aanhoudende pogingen, die, zooals de H. Vader zelf zeide, door personen van verschillenden rang en stand, door geestelijken zoowel als door vroomgezinde leeken, van hier zijn aangewend om tot het herstel des bisschoppelijken Bestuurs te geraken; wanneer Wij indenken, hoe Onze eigen arbeid tot dat doel steeds is ondersteund en toegejuicht, en hoe onophoudelijke en dringende gebeden tot den Hemelschen Opperheer der Kerk, ten zelfden einde werden opgezonden: hoe zou het dan anders wezen kunnen, dan dat de voortaan immer heugelijke dag van den 4den Maart dezes jaars U als het ware tot een toppunt van geestelijk geluk heeft opgevoerd, en dat uwe harten juichen tot den Albestuurder, van dankbaarheid en van vreugde, nu Hij U de vervulling van zoo dierbare en vurige wenschen eindelijk geschonken heeft.

En inderdaad, Geliefden! wel mag het een zegen voor uwe zielen genoemd worden, dat het vaderoog uws Bisschops van nabij u voortaan zal gadeslaan; dat zijn mond zich tot u zal openen en zijne hand u zal schragen: wel ook een zegen voor al uwe Kerkelijke aangelegenheden, dat die voortaan in den plaatselijken Bisschop eenen behartiger en eenen voorstander hebben zullen, die van den eenen kant zijne zorgen onverdeeld daaraan mag wijden, en die van de andere zijde immer indachtig wezen zal, welke last van verantwoording den eersten Herder eener diocese is op de schouderen gelegd.

Ook daarover zult gij wis blijde wezen, dat ter stede, waar eenmaal uw groote Apostel de H. WILLIBRORD, als Aartsbisschop der Friesen was gezeten — dat in de Oude Bisschopsstad Utrecht — alsmede dat in het insgelijks om godsdienstige herinneringen zoo dierbare Haarlem, de Aartbisschoppelijke en Bisschoppelijke zetels voor deze oorden op nieuw zijn gevestigd geworden.

Nog zal u dit vooral ook eene bijzondere reden van vreugde wezen, dat om uwe eerste Leiders en Aanvoerders te zijn op de wegen der geregtigheid en des heils, de keuze van Onzen Hoogepriester zoo wijsselijk zich heeft bepaald op Mannen van beproefde bekwaamheid, volwassen deugd, innige diepe godsvrucht, rijke ervaring, en tot het bestuur der Hun vertrouwde kudden geheel eigenaardig uitgerust en geoefend. Veelzins zijn die Mannen boven elken lof verheven; en Wij hebben in dezen oogenblik hun slechts dank te bieden voor de belangrijke diensten, welke Zij der Kerk reeds bewezen hebben, en die als voorboden en de waarborg zijn van het goede, dat, onder den Zegen des Almagtigen, door Hen zal verrigt en gesticht worden.

Dan hoezeer Wij, Geliefden! deze en andere redenen van vreugde waardeeren; hoezeer Wij zelven naar de ruimste mate deelen in uwe wel billijke blijdschap: het is nogtans Ons dringend verlangen en Onze ernstige wil, dat uwe vreugde geen andere zij, geen andere ooit worde, dan eene vreugde in den Heere. Wij verbieden derhalve uitdrukkelijk — en gelasten tevens, zooveel noodig en mogelijk, den Eerwaardigen Heeren Pastoors der Kerkgemeenten aan dit Ons verbod de hand te houden — alle uiterlijk of luidruchtig vreugdebetoon, waardoor al ligt onnoodige en laakbare kwetsing van anderen zou kunnen worden te weeg gebragt. Brengt Gode uwe offers van dankbaarheid Geliefden, maar weest tevens nauwlettend om aan niemand aanstoot te geven. Zóó zult gij u voor God en voor menschen het goede, waarover gij u verblijdt, het meeste en beste waardig betoonen.

Met de vestiging van het Bisschoppelijk Bestuur, zooals dit door den H. Vader werd geregeld, en door Ons, die met de uitvoering Zijner Beschikkingen belast waren, thans is ingesteld, is *Onze* betrekking en werkkring van Vice-Superior der Hollandsche Zending, als van zelve spreekt, tevens gesloten en opgeheven: — en Wij brengen dan ook Geliefden! bij deze, niet zonder aandoening des gemoeds, aan u Onzen afscheidsgroet.

Er is hier geen ruimte om over het verledene uit te weiden; en Ik wil liever aan het gevoelige en teederminnende hart van onzen aller Vader in Christus, Mijnen Vorst te Rome, het goede getuigenis gaan toevertrouwen, dat ik wegens geestelijken en leeken der Zending zal afleggen, dan U zelven met vleijende woorden hier prikkelen. Dat getuigenis zal het Vaderhart des Pausen, hetwelk zich in hooge liefde aan U geopenbaard heeft, wederkeerig verkwikken en verblijden. — Ik wil, ik kan echter niet nalaten, hier ook openlijk, een woord van bijzonderen dank te brengen aan degenen, welke in het Bestuur der Zending Mij hebben bijgestaan. De H. Vader heeft zich gehaast den zeer Eerwaardigen Heeren Aartspriesteren een bewijs van Zijne hooge tevredenheid te geven in de algemeen bekende, eervolle benoeming tot Geheim Kamerheeren. Bij zulke onderscheiding, wordt inderdaad alle lof overbodig, dien Wij hier aan den ijver, aan de goede [illegible] en aan den vromen zin' geven zouden, waarmede zij de zaak der Kerk gediend hebben. — Houde God hen onder zijne hoede, en ruste 's Hemels zegen op hen! — Maar u Geliefden! mag, u zal het niet onwelkom wezen, dat Wij, die sedert den jare 1848 hier ter plaatse met de opperzorg over uwe geestelijke belangen belast waren, nu Wij van u gaan scheiden, voor de laatste maal nog eens de stem verheffen, om u voor de toekomst te vermanen en op te wekken tot alle goed, opdat toch uw leven zij, wat het bovenal en eenig wezen moet, — voorbereiding ter verwerving van de zaligheid hierboven.

Geliefden! staat dan vast en pal in het geloof! zonder het geloof is het onmogelijk Gode te behagen (1): zonder de waarheid, die ons in en door Jezus Christus is geopenbaard, kunnen wij God noch zijnen wil naar behooren kennen; hoe zouden wij op behagelijke wijze Hem immer dienen kunnen, en onze zaligheid bewerken? — Slaat het oog op uwe vaderen, die voor het geloof geleden hebben, en weest en blijft hunner waardig.

Maar Geliefden! maakt ook vooral uw geloof vruchtbaar, en betoont het levendig in goede werken: weest Christenen in den vollen zin des woords; dat wil zeggen: Hebt jegens God en menschen, in de schatting van het hemelsche en van het aardsche, en ten allen tijde dat gevoelen in u, hetwelk ook in Christus Jezus was (2): weest belijders met den mond, zoowel als geloovigen met het hart, omtrent de waarheid en die beginselen, welke de Heere Jezus aan de voor zulke wijsheid verbaasde wereld is komen verkondigen; weest de betreders van het voetspoor uwes Meesters; zijt de navolgers van Zijne deugden; zijt dáárop ten eersten en ten allen tijde bedacht, hoe gij het afbeeldsel wezen zult van het Goddelijk Toonbeeld, hetwelk Hij, die van den Hemel is nedergedaald, van daar uitgaande in Zich zelven gegeven heeft.

In het bijzonder moeten Wij te dezer gelegenheid de verpligting u op het harte drukken jegens Hen, die, door Gods voorzienigheid en de beschikking van den H. Stoel, den hoogen Herdersstaf in uw midden voortaan dragen zullen. Zij zijn uwe Bisschoppen; — dezen te aanschouwen en door hunne hand gezegend te worden was jaren lang uw zielsverlangen; — laat dan nu ook nimmer eenig gevoel, eenige gezindheid, eenige wil, eenige medewerking ontbreken, welke gij Hun om Gods wille verschuldigd zijt. Ziet Hen aan, Geliefden! als opvolgers van het uitgelezen en verheven Twaalftal wereldbisschoppen, hetwelk door den Heere Jesus zelven werd aangesteld, en paart aan uwe hoogste schatting den diepsten eerbied — Door den H. Geest worden zij gesteld om de Kerke Gods te besturen, die Hij door zijn bloed zich verworven heeft (3), en Zij dragen het pand der waarheid en der genade in hunne handen: ontzaggelijk is Hunne waardigheid, en Zij voeren onder Hem dien God aan de spitse geplaatst heeft, de sleutelen van het Rijk der Hemelen: uwe Vaderen zullen Zij wezen in den geloove; bemint Hen derhalve met kinderlijke liefde: uwe leeraars en wetgevers; hoort dan naar Hen met gedweeheid van geest en met volgzamen wil. De kracht van Hunne werking is in de gehoorzaamheid en in de medewerking van Hunne onderhoorigen, zoowel geestelijken als leeken, gelegen; Hunne bevelen zullen heilzaam, Hunne ondernemingen vruchtbaar wezen op deze voorwaarde alleen, dat bereidvaardige gehoorzaamheid en trouwhartige medewerking daaraan geschonken worden; — en dan ook alleen moogt gij met reden den zegen des Hemels over het hersteld Bestuur verwachten, wanneer gij allen, naar vermogen en roeping, dien weet te verdienen. — Veel ook zullen Zij in uw midden nog moeten tot stand brengen en in vele behoeften voorzien. — Welnu, Ik gedraag Mij hier slechts als de tolk van den H. Vader, die zelf tegen het einde van zijn Apostolisch Schrijven op dit onderwerp opzettelijk gewezen heeft, wanneer ik den vermogenden onder u, wanneer Ik allen naar evenredigheid, 's Pausen verwachting herinner, dat gij met blijmoedige harten zult behulpzaam wezen; opdat uwe nieuwe Herders »in »al het noodige bij Hunne verheffing en bij de inrig»ting van Hun bestuur en wat tot den wasdom en bloei »der Godsdienst verder bevorderlijk is, naar behooren »mogen voorzien."

Nog wensch Ik in het bijzonder een woord tot u te rigten over de naasteliefde en over eene meer algemeene weldadigheid. Vergeet het nimmer Geliefden! dat het nieuwe gebod van den Heere Jezus is: den naaste lief te hebben, zooals Hij ons heeft lief gehad (4); en dat het aanwezen dezer liefde onder ons het kenmerk is, waaraan allen kennen zullen, dat wij Zijne leerlingen zijn. Geene instelling is er, waarin de godsdienst duidelijker haren goddelijken oorsprong bewijst, en dat zij heerschappij voert over de harten, en dat zij de zielen adelt, en dat zij ten heile strekt van menschen en volken, dan in dit gebod des Heeren: Hebt elkander lief gelijk Ik u lief gehad heb. Niets heeft ooit den Heer van die liefde kunnen afbrengen: eene eeuwige vlam

(1) Hebr. XI: 6

(2) Philipp. II: 5.
(3) Hand. XX: 28.
(4) Joann. XIII: 34.

is zij, die uitdooving noch verzwakking kent; die hare gloed verbeft tegenover die haar pogen te blusschen; — en Hij die voor vijanden het leven gaf, bad om vergiffenis voor Zijne moordenaren. Zoo Geliefden, moeten ook wij beminnen; hieraan zullen allen kennen dat wij Zijne leerlingen zijn. Haat dan nimmer die u zouden willen verongelijken; laat nooit de zucht naar eene kwade vergelding van die u kwaad wilden in uwen boezem plaats vinden; en stoort hen niet wederkeerig die uwe ruste storen, die uwe vreugde rooven zouden. Weest integendeel vergevens- en vergetensgezind; en zijt ten allen tijde de eersten om, in opregtheid des harten, de broederhand ter liefde en ter hulpe uit te strekken.

Weest ook weldadig! — Buiten uwe grenzen, en verre, draagt de Nederlandsche Natie — en te regt — den roem van deze deugd. Het zal wèl gaan aan een volk, waar het hart der burgeren zijne afkomst indachtig is van eenen God, die mild en overvloedig is in het verspreiden van Zijne weldaden en in het mededeelen van Zijne rijkdommen. Draagt gij bijzonder zorg, Geliefden, dat deze kroon u niet van het hoofd valle. De Kerk verkondigt het u zonder ophouden, welk gebruik gij van uwe aardsche goederen behoort te maken; welke vruchten gij daarmede voor het andere leven winnen kunt; en welke verantwoording gij daarvan zult hebben af te leggen. Ik maak nog eens van deze laatste gelegenheid gebruik, om met nadruk de vrome liefde-stichtingen, hetzij reeds bestaande, hetzij, ter eere Gods, nog slechts ontworpene, aan uwe welwillendheid aan te bevelen, en daaronder in het bijzonder de Vereeniging van den H. Vincentius van Paulo, de Vereeniging van den H. Willibrord, benevens andere Instellingen nog laatstelijk bij Ons Herderlijk schrijven van den 29 Januarij bekend gemaakt en bevolen. Vergeet ook, wanneer gij van uw bezit voor den Heer iets zult afzonderen, de hoogst belangrijke Kweekscholen niet, waar Zij worden onderwezen en voorbereid, die de H. priesterlijke bediening in uw midden zullen waarnemen: weinige zijn de Stichtingen, die in zoo hooge mate uwe belangstelling moeten aantrekken als de godgeleerde Seminariën. Dit is u wel bekend; en het zal te krachtiger u thans voor den geest zweven, als gij, uit Ons Warmondsch Seminarie zelf eenen Priester, in Bisschoppelijk plegtgewaad, u ziet tegentreden. In één woord, Wij durven vertrouwen, dat uwe vreugde in den Heer zich gaarne erkentelijk betoonen zal in offers der liefde.

Eindelijk behoudt en vermeerdert steeds in u den zin des gebeds. Over het alvermogen van dit middel om iedere gunst van den Hemel te erlangen, en uwe zaligheid te verzekeren, zullen Wij heden niet breeder handelen; maar hoeveel stofs tot bidden gij dezer dagen verkregen hebt, dat mag vooral niet worden voorbijgezien. Een warm dankgebed moet uit aller mond tot den Allerhoogste stijgen, die zoovele beden en wenschen, in genade, heeft willen verhooren. Een smeekgebed — een vurig smeekgebed moet aan uwen dank gepaard worden, opdat God, in gelijke genade, Zijnen zegen mildelijk uitstorte op de Instelling des Bisschoppelijken Bestuurs! — De Kerk bidt zonder ophouden voor den Paus, haar zigtbaar Opperhoofd, en hoe zou het anders wezen mogen, dan dat kinderen voor hunnen Vader de handen smeekend ten Hemel verheffen? Doch gij zult bovendien, naar wij vertrouwen, indachtig zijn, hoe groote aanspraak uw Heilige Vader Pius IX op uwe dankbaarheid en uwe liefde verkregen heeft. — Uwe Bisschoppen wachten met het volste regt, dat gij, ten allen tijde en in al uw gebed en uwe smeekinge, Hunner zult gedachtig wezen: kwijt dezen uwen pligt, en gij zult Hun den sterksten steun en de beste gaven verwerven. Wanneer zij nacht en dag voor u bezorgd en bekommerd zijn als die rekenschap zullen afleggen van uwe zielen (1); het is dan wel billijk, dat gij de vertroostingen van uwe voorbede Hun niet onthoudt. — Bidt voor de Kerk in Nederland en voor de Kerk daar buiten! bidt voor Vaderland en Koning en geheel het Koninklijk Huis. Bidt eindelijk ook voor Ons, Geliefden, die terwijl Wij Ons in het voortduren van uw aandenken voor immer bevelen, vooral in uw godvruchtig gebed wenschen herdacht te worden.

Ten slotte, en als een bewijs van de toegenegenheid des harten waarmede Wij u verlaten, verleenen Wij krachtens magtiging Ons daartoe verstrekt, eenen Aflaat van tien jaren, te winnen op alle Zon- en Feestdagen, mits men de Predikatie, op dien dag, godvruchtig bijwone; en eenen vollen Aflaat aan degenen, welke na gebiecht te hebben, tot de H. Communie zullen naderen, te verdienen op de Feestdagen van Kersmis, Paschen en Onzer Lieve Vrouwe Hemelvaart.

En hiermede Geliefden! bevelen Wij u aan God en aan het Woord van Zijne genade, aan die magtig is op te bouwen en erfdeel te geven onder allen die geheiligd zijn (2).

En zal dit Ons Herderlijk Schrijven op de gebruikelijke wijze worden voorgelezen in al de kerken van meergenoemde Zending op den eersten Zon- of Feestdag na de ontvangst.

Gegeven te 's Gravenhage, den 23 April 1853.

De Vice-Superior der Hollandsche Zending,

C. BELGRADO.

(1) Hebr. XIII: 17.

(2) Hand. XX: 32.

Aanstaanden Dingsdag hebben de verkiezingen plaats voor de Provinciale Staten. Wij hopen dat onze vrienden volijveriger dan ooit in de tegenwoordige omstandigheden, aan het verkiezingswerk deel nemen en hunne stemmen eenpariglijk zullen uitbrengen op de onderstaande kandidaten:

Mr. E. J. ASSER.
Mr. J. DE BOSCH KEMPER.
G. C. BOSCH REITZ.
Mr. P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN.
H. CROOCKEWIT.
Mr. B. DONKER CURTIUS.
Mr. W. J. C. VAN HASSELT.
Mr. H. A. HARTOGH.
Mr. M. DES AMORIE VAN DER HOEVEN.
J. LUDEN.
C. P. DE ROEPER, te Naarden.
Mr. W. D. CRAMER.
Mr. J. J. SPLITGERBER.
Mr. H. HOEUFFT VAN VELZEN.

De *Deutsche Volkshalle* bevat de volgende korrespondentie uit Amsterdam dd. 30 April:

»Twee gewigtige gebeurtenissen hebben sedert mijnen jongsten brief de algemeene opmerkzaamheid getrokken. De eerste is de *ontbinding der Kamers*; zij wordt door het ministerie gemotiveerd op grond dat het diskussieu wenscht te voorkomen, welke de heerschende beweging zouden kunnen doen voortduren of grooter worden. Deze wensch, die op haar zelve prijzenswaard is, wordt echter door de ontbinding niet vervuld, maar juist het tegendeel wordt daardoor bewerkt. Door de verkiezingen wordt het gansche land in beweging gebragt; de partijen, die het tegenwoordige ministerie op het kussen gebragt hebben, zullen alles in het werk stellen, om hem de meerderheid in de Kamer te verschaffen, en ter bereiking van dat doel zich niet ontzien de verderfelijkste hartstogten en vooroordeelen op te stoken. Somber en dreigend wordt derhalve de verwachting van de dagen, welke den 17 Mei voorafgaan. Het ministerie heeft klaarblijkelijk den moed niet gehad, voor de jegens zijne plannen ongunstig gestemde meerderheid der Kamer op te treden; maar wat nu, indien de kiezers andermaal *dezelfde* meerderheid wederom in de Kamer zenden? En dit is toch in het geheel niet onwaarschijnlijk, aangezien bijna het gansche land over de wijze van optreden van dit ministerie verbolgen is.

»Dat op deze mogelijkheid bereids door het ministerie gerekend wordt, zulks verraadt een artikel uit het half-officieele blad de *Amsterdamsche Courant*, die voor dat geval de uiterste maatregelen aankondigt. De thans bovendrijvende partij is waarlijk van dien aard, dat zij voor geen geweldenarijen schroomt om zich in het bezit der magt te handhaven. Wanneer het ministerie der dissonanten de meerderheid der Kamer voor zich verkrijgt, wat dan? Ik waag het niet mij het antwoord duidelijk voor den geest te halen; het ministerie zelf zal dit nog wel niet gedaan hebben: men kan er van zeggen: *Quem fata trahunt.*

»Het geringste echter wat men van eene anti-papistische, anti-konstitutionneele en anti-Thorbeck'sche meerderheid verwachten moet, zoude zijn: reorganisatie der gemeente- en provinciale wetten, en terugkeer tot de vroegere oligarchische instellingen, herstel der ministerieele willekeur, onder het voorwendsel van herstelling van de magt der kroon, beperking der godsdienstvrijheid en wederinvoering van het *Placetum regium*, in weerwil van deszelfs uitdrukkelijke afschaffing door art. 170 der Grondwet. Dit zijn geene willekeurige veronderstellingen, integendeel, men vindt er de grondenkbeelden van in het geopenbaarde programma der regering.

»Dit in het verslag aan Z. M. bevat programma vleit van den eenen kant de protestantsche vooroordeelen, en zoekt van den anderen kant het gevoel der Katholieken zoo min mogelijk te kwetsen. Naar die rigting heeft het ministerie een dubbel oogmerk; het vreest dat een deel der Katholieken toch eenmaal het geduld zou kunnen verliezen, en het poogt daarom de thans bestaande eensgezindheid tusschen de opregte aanhangers der Grondwet en van het ministerie Thorbecke te verbreken, dewijl die eensgezindheid den uitslag der verkiezingen zeer twijfelachtig maakt. De sluwe manier van van Hall, die voor het hoofd van het nieuwe kabinet moet gelden, is in dat programma niet te miskennen, het verklaart in eenen adem de grondwet niet te willen veranderen en de uitvoerende magt des Konings te willen uitbreiden; hij schrijft den Koning stoutweg eene in de grondwet niet aangeduide bevoegdheid toe, namelijk die van scheidsregter tusschen de godsdienstige genootschappen, om te voorkomen dat zij elkaar zullen hinderen. Ziet een ieder daarin niet duidelijk op den achtergrond het *Placetum Regium*, de koninklijke goedkeuring, die de publikatie van alle kerkelijke stukken, de uitvoering van alle verordeningen der geestelijke overheid moet voorafgaan? Wat blijft er over van de vrijheid van godsdienst, wanneer geene opperherderlijke handeling van den Paus, geene daad der Bisschoppen zonder verlof van den Koning meer verrigt mag worden?

»De invoering der katholieke hierarchie is intusschen *eene voltooide zaak* geworden, welke geene wereldlijke magt zoo ligt kan ongedaan maken. Het ministerie heeft evenwel in zijn programma verklaard, dat het aan een groot deel der natie, dat deel, hetwelk zich tegen de bisschoppelijke organisatie heeft verklaard, eene toereikende voldoening wilde geven. Welke voldoening? Dat is in het duister gelaten, en het ministerie weet dit welligt zelf nog niet. Zonder de regten der Katholieken openlijk met voeten te treden, is zoodanige voldoening niet mogelijk.

»De Katholieken zullen derhalve niet blind genoeg zijn om zich van de partij van Thorbecke te laten losscheuren; dewijl zij alsdan niets anders te wachten hebben dan eene uitbreiding der koninklijke bevoegdheid ten hunnen nadeele, beperking der godsdienstige vrijheid, en zekerlijk ook eene *verandering der kieswet*, met de strekking, dat de *census* verhoogd en daardoor de meerderheid der Katholieken, die tot de minder vermogende standen behoort, van hare politieke regten beroofd worde.

»De tweede gewigtige gebeurtenis der laatste dagen is de openbaarmaking der stukken betreffende de onderhandelingen met den H. Stoel. Wij zullen daarop terugkomen en zeggen thans alleen dit: daaruit blijkt ten duidelijkste dat de H. Stoel daarbij met de grootste openhartigheid heeft gehandeld, en dat daarin geen schijn te vinden is van hetgeen de tegenwoordige ministers als *interpellanten* in de Kamer gepoogd hebben *hem* toe te dichten."

Na medegedeeld te hebben de ministerieele inleiding, waarmede de *Staats-Courant* de openbaarmaking der diplomatieke onderhandelingen met den Heiligen Stoel motiveert, schrijft de *Univers* er de onderstaande gevolgtrekking bij, waaruit duidelijk blijkt, hoe het gezond verstand door geene politieke of godsdienstige faktiedrift beneveld en in de war gebragt, de in Holland aanhangige quæstie met juistheid beoordeelt.

»Zoo erkent dan het nieuwe ministerie, dat de protestantsche agitatie, door middel waarvan de tegen het ministerie Thorbecke zamengezworen partijen, het ten zetel hebben verheven, uit een konstitutionneel oogpunt beschouwd, zonder reden en zonder oorzaak was, en dat de Katholieke Kerk, door hare inwendige organisatie te regelen overeenkomstig hare behoeften, niets anders heeft gedaan dan gebruik gemaakt van een erkend en door de grondwet gewaarborgd regt.

»Wij zullen de stukken, door de *Staats-Courant* gepubliceerd, mededeelen, en men zal zien dat zij het gedrag en al de handelingen van den H. Stoel in deze gewigtige aangelegenheid volkomen regtvaardigen."

Reeds in zijn Nommer van Donderdag ll. heeft de *Univers* aan de bovenvermelde belofte voldaan, en de onderscheiden nota's tusschen het Hof van Rome en de Nederlandsche regering gewisseld in zijne kolommen afgedrukt; ook de opmerkingen, die wij vermeend hebben op de bekendmaking dier stukken te moeten laten voegen, werden overgenomen.

Van alle kanten ziet men thans de buitenlandsche dagbladen, in zoo verre zij het spoor niet bijster zijn geraakt door zich vast te houden of aan de revolutionnaire of aan de zoogenaamde anti-revolutionaire theorien, zich beijveren in het verkondigen en het in 't licht stellen onzer aangerande regten en belangen.

Men leest in de *Nieuwe Rotterdamsche Courant*:

»Ten aanzien der staathuishoudkundige onderwerpen, vraagt men: zal het ministerie zijn protectionnist of bevorderaar van den vrijen handel? Zal het accijnsen behouden en opvoeren, of valt het in zijn belastingstelsel, de nijverheid te bevorderen, door zooveel mogelijk de banden, die het vrije verkeer belemmeren, op te heffen? Wil het onze finantien verbeteren door amortisatie of door conversie? Over alle deze vragen, voor ons nationaal welzijn van het hoogste belang, vindt men in het programma geen woord. Aan het materieele deel van zijn bestuur, schijnt dit ministerie volstrekt niet gedacht te hebben. En toch heeft men ten dien aanzien volledige geruststelling noodig, als men de antecedenten der ministers nagaat. De heer van Hall immers toonde zich in het tarief, dat onder zijn bestuur is herzien, meer protectionnist, dan voorstander van den vrijen handel; terwijl hij en de heer van Doorn beiden tegen de scheepvaartwetten hebben gestemd. Voor het behoud der accijnsen streden de heeren van Hall en van Doorn, terwijl de heer van Doorn zich meer voor amortisatie, dan voor conversie heeft verklaard."

(*Ingezonden.*)

Gesprek tusschen een Vader en zijn Zoon, waarschijnlijk afgeluisterd.

(9 April.)

Z. Vader wat is dat voor eene drukte; is er bij de

Amsterdamsche Protestanten van daag wat te doen? Is het Biddag?

V. Neen jongen, dat juist niet; maar een Adres tegen de Bisschoppen ligt ter teekening in de kerken, en daarom gaan er zoo velen in en uit.

Z. En kunnen de Predikanten dat van den Preekstoel niet laten?

V. 't Schijnt van neen, jongen!

Z. Maar komen dan de Bisschoppen het geld van de Predikanten halen?

V. Neen, Jan, laat u dat niet zeggen; want de Bisschoppen moeten leven van de aalmoesen der geloovigen, hetgeen niet ééne cent schade doet aan de predikanten. Als die minder mogten ontvangen, dan zoude het wel aan de wet kunnen uitgaan, maar niet van de Bisschoppen.

Z. Maar wat zijn de Bisschoppen dan voor menschen, dat men ze door een adres uit het land moet weeren?

V. Welke platen hangen er op de voorkamer?

Z. Meent U van den Aartsbisschop van Parijs, die goede man, die is uitgegaan om vrede te maken, en die doodgeschoten is? Dat zijn vier platen; en er hangen nog twee portretten.

V. Noem ze, Jan, en geef van elk de beschrijving die ik u geleerd heb?

Z. De Aartsbisschop van Parijs, de goede Herder, die zijn leven gegeven heeft voor zijne schapen.

De Bisschop van Curium, die, van zich zelven zeer bemiddeld zijnde, aan onderscheidene protestantsche armen-instellingen heeft geschonken bij testament *vele duizenden en duizenden guldens.*

De Aartsbisschop van Utrecht, die zijne priesterlijke bediening heeft vereeuwigd door werken en instellingen van liefde voor alle menschen zonder onderscheid.

V. En welke is de les die ik u gaf, als wij die platen en portretten beschouwden?

Z. Dan hebt gij mij gezegd: »Mijn zoon, stel God, uw Vaderland en uwen pligt boven uw leven; zijt mild en liefdadig met woord en daad jegens alle menschen, en volgt in alle opzigten deze uitmuntende mannen na. Want met zoodanige voorgangers zijn wij goede Christenen, en brave nuttige burgers." Vader, daar is mijn hand, ik zal het altijd doen!

Het smartelijk verlies, dat de katholieke wereld heeft geleden in het afsterven van den heer Donoso Cortès, een der godvruchtigste mannen en een der meest beroemde katholieke schrijvers der XIXe eeuw, wordt in de *Univers* dus aangekondigd:

»De heer Donoso Cortès, markies van Valdegamaz, is Dingsdag avond ten vijf ure overleden. Hij telde nog geen 45 jaren. God heeft dezer wereld een groot licht ontnomen en eene heilige ziel, voor wie Hij het uur der eeuwige belooningen heeft willen vervroegen. Donoso Cortès is gestorven gelijk hij geleefd heeft, omgeven van de hulp der godsdienst, vol ootmoed en vol vertrouwen. Tot aan zijn jongste oogenblik is hij goed, zachtmoedig en liefderijk geweest. Nog voor drie dagen, onder de hevigste benaauwingen der ziekte en reeds worstelende met den dood, herinnerde hij zich de armen, die hij ondersteunde, en van welke velen nooit zijn hand hebben gezien en zelfs zijn naam niet kennen. Den 1 Mei hebben zijne vertrouwdste vrienden nog een deel dier liefdegiften van hem ontvangen, met de bede ze in stilte overal uit te reiken, waar zij hem een ongelukkige ter ondersteuning hadden aangewezen.

»Zoo deze waarlijk katholieke ziel voor den regterstoel van God nog eenige menschelijke vlekken met zich voert, dan zullen de gebeden der dankbare Kerk haar te hulp komen om de goddelijke regtvaardigheid te voldoen. Niemand heeft in onze dagen opregter wil gedoond, om het geloof te verdedigen en de waarheid te dienen.

»Op het oogenblik voegen wij hier niets meer aan toe. De gansche wereld kan het verlies beseffen dat de godsdienst heeft geleden, maar zij die den heer Donoso Cortès persoonlijk hebben gekend, kunnen hem thans slechts prijzen met hunne tranen."

HOOFD KIESDISTRIKT ZEVENAAR, den 4 Mei 1853.

Een aanzienlijk getal kiezers in dit kiesdistrikt heeft besloten, bij de verkiezing van 3 leden voor de Provinciale Staten van Gelderland, op Dingsdag den 10 Mei hunne stemmen uit te brengen op:

A. E. D. F. baron van Voorst tot Voorst en de Ploen, te Duiven.

Jhr. C. J. C. H. van Nispen tot Sevenaer, Advocaat te Arnhem, en

G. Melchers, Oud-Burgemeester en Fabrijkant te Wehl.

Deze heeren zijn, naar men vertrouwt, in het Kiesdistrikt genoegzaam bekend; weshalve eene nadere qualificatie overbodig zal zijn.

Ter bevordering van goede keuzen en om versnippering van stemmen te voorkomen, wordt den Kiezers in dit distrikt verzocht hunne stemmen aan die heeren te schenken.

Sedert den 2den April 1853 zijn door de belanghebbenden geligt de volgende door Z. M. verleende oktrooijen: een oktrooi in dato 22 Julij 1852, voor den tijd van tien jaren verleend aan F. Barnett, woonachtig te Beverley in Engeland, domicilium gekozen hebbende bij J. J. van Dort, solliciteur te 's Hage, op de invoering van verbeteringen in de werktuigen bestemd tot het malen van tarwe en andere granen; een dito in 25 Jan. ll, voor den tijd van 5 jaren verleend aan W. A. Coopman te Arnhem, op de uitvinding van eene bijzondere wijze van zamenstelling van dubbel lakensche gekleurde rokken en daaraan verbonden dubbel gekleurde vesten; een dito in dato 28 Febr. ll, voor den tijd van vijf jaren verleend aan R. J. Smith, woonachtig te Londen, domicilium gekozen hebbende bij A. S. Preston te Rotterdam, op de invoering van verbeteringen in het sturen van schepen en andere vaartuigen; een dito in dato 29 Maart ll. voor den tijd van 10 jaren verleend aan B. Preijer Jhz. te Amsterdam, op de uitvinding van een toestel om te beletten, dat de lokomotiven uit het spoor geraken.

Z. M. heeft tot griffier bij de arrond.-regtbank te Breda benoemd Mr. J. P. G. Mensing; den notaris G. Zandstra, op zijn verzoek, overgeplaatst van Wommels naar Balk, en in diens plaats tot notaris te Wommels benoemd K. de Jong Azsz., kand.-not. te Sneek; en benoemd tot subst.-griffier bij de arr.-regtb. te Amersfoort, Mr. T. G. R. H. van Lilaar.

De minister van binnenl. zaken heeft, met wijziging der beschikking van 13 Aug. 1850, voor de verkiezing van leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal in het hoofd-kiesdistrikt Nijmegen, het onderkiesdistrikt Bemmel gesplitst in de twee andere onder-kiesdistrikten.

Dezelfde minister heeft, met wijziging der beschikking van 27 Maart, voor de verkiezing van leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal in het hoofdkiesdistrikt Dordrecht, de gemeenten Mijnsheerenland en Westmaas, die vroeger één onder-kiesdistrikt uitmaakten, elk tot een afzonderlijk onder-kiesdistrikt aangewezen.

De minister van Binnenlandsche Zaken heeft ter kennis gebragt van degenen, die mogten verlangen tot den op 1 Sept. a. s. aan te vangen kursus der Koninkl. Akademie tot opleiding van burgerlijke ingenieurs enz. te worden toegelaten, dat de kommissie, belast met het onderzoek der kandidaten, hare zittingen zal houden in het akademie-gebouw te Delft, in den loop der volgende maand Junij, op de dagen en uren, welke zullen worden bekend gemaakt aan allen, die zich ter bekoming van berigt dienaangaande, vóór het einde der loopende maand Mei schriftelijk bij den heer direkteur der akademie zullen hebben aangemeld.

Sedert den 1sten Mei jl. zijn voor het algemeen opengesteld de Oostenrijksche Telegraafkantoren te Czegled, Hermannstadt, Lovrin, Peterwardein, Semlin, Szegedin, Szolnok en Temesvar.

Op verzoek van de heeren Mr. D. J. van Doorninck, H. J. Ankersmit, Jr. en H. Buitenwerff, te Deventer, is de vergunning, die hun den 24 Oktober 1851 voor eene geregelde stoombootdienst tusschen Rotterdam en Deventer tot vervoer van personen en goederen werd verleend, bij beschikking van den Minister van Binnenlandsche Zaken van den 30 April jl. overgeschreven op de *Deventer Stoomboot-maatschappij*, onder direktie van den heer Steven van Delden Albertusz., te Deventer.

Men schrijft ons uit Ter Neuzen, 2 Mei. »Gisteren had alhier in de R. K. Kerk de inwijding plaats van een extra schoon en soliede Kerkorgel, komende van den heer Loret-âiné, orgelmaker te St. Nicolaas. Een ieder, die het orgel hoort, getuigt hoe wonderwel het in onze kerk voldoet. Eere zij den heere Loret, die tegen zoo matigen prijs, en onder zoo gunstige voorwaarden dat fraai stuk heeft weten te plaatsen. Daarmede is wederom ook onze kerk zeer versierd. Eere zij den innigen herder dezer gemeente, die door zijne buitengewone zorg en moeiten in de lastigste omstandigheden, enkelijk van de liefdegiften der geloovigen, in korten tijd eene schoone kerk met pastorij uit den grond nieuw opgebouwd, de kerk van eene zware torenklok voorzien, en daarbij mooije sieraden weet aan te schaffen, onder welke het voortreffelijk orgel ook eene voorname plaats inneemt. Eere zij den R. K. parochianen van Neuzen, die altijd met een hart vol ijver voor het huis van God en den luister der godsdienst, milde giften wilden ten offer brengen, om zulke schoone werken te helpen daarstellen. De Hemel schenke hun daarvoor ruime zegeningen voor dit en het tockomende leven."

GRONINGEN, 3 Mei. Naar wij vernemen, cirkuleert thans in deze stad eene inteekenlijst, reeds door verscheidene ingezetenen uit den gegoeden stand geteekend, waarbij men zich verbindt tot eene bijdrage van 50 cents, ten einde uit de opbrengst daarvan een geschenk aan te bieden aan den afgetreden Minister van Binnenlandsche Zaken, den heer Mr. J. R. Thorbecke, als een bewijs van erkentelijkheid voor de vele en belangrijke diensten, door Z. Exc. aan het vaderland bewezen; en voor welk geschenk voorloopig wordt voorgesteld: een in zwart fluweel gebonden en met goud geornéerd exemplaar van de Grondwet, in gouden koker.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 3 Mei. Heden overleed alhier de heer Donoso Cortès, markies van Valdegamas, gezant van Spanje bij het Hof van Frankrijk, Grootkruis van de Orde van Karel III en van Isabella de Katholieke, Groot-Officier van het Legioen van Eer. Zaturdag den 7 dezer zal de begrafenis plaats hebben in de Kerk van Saint-Philippe-du-Roule.

— Men leest in den *Moniteur*: De Keizer heeft gisteren de heeren Garrelet en Marchant, senatoren, en de heeren Villemain en Dubersey, staatsraden, die zich eerstdaags naar de departementen begeven, in eene bijzondere audientie ontvangen. Z. M. heeft hun instruktien voor deze belangrijke zending gegeven, waarvan een der gelukkigste gevolgen zal zijn, dat onder 's Keizers oog zullen gebragt worden de wenschen van het land en de verbeteringen, die, in het openbaar belang, zullen aan te brengen zijn.

In de zitting van den Senaat zijn de wetsontwerpen op de vroedmannen en op de spoorwegen van Bordeaux naar Cette en naar Bayonne, en van Narbonne naar Perpignan aangenomen.

— Heden is in de kerk der Invaliden en in de kapel der Tuilerien eene stille dienst gevierd voor Keizer Napoleon. De prins Jerôme en een groot aantal officieren en soldaten, zoo van het eerste keizerrijk als van den tegenwoordigen tijd, woonden de plegtigheid in de kerk der Invaliden bij. De dienst in de kapel der Tuilerien werd door den Keizer, de officieren van zijn huis, de ministers, de gezanten en een groot aantal hooge personaadjen bijgewoond.

— De Kamer van Koophandel van Bordeaux heeft op de beurs aldaar eene marmeren tafel doen plaatsen, met het opschrift: *Het Keizerrijk is de vrede*, in gouden letters.

MADRID, 27 April. De direkteuren van de bank van San Fernando hebben gisteren eene bijeenkomst gehouden, waarin beraadslaagd werd over de door de regering aan haar gedane vraag tot een voorschot van 10 millioen realen, ten einde in de behoeften van de openbare dienst te voorzien. De regering zou daarvoor wissels afgeven, betaalbaar binnen eene maand. De kommissie, van wege de direkteuren daartoe benoemd, heeft gekonkludeerd om het verzoek der regering toe te staan.

De bank heeft verder besloten de schatkistbiljetten, die onder hare berusting zijn, tot een bedrag van 30 a 35 millioen realen te vernieuwen.

ENGELAND.

LONDEN, 4 Mei. In de zitting van Dingsdag van het Huis der Gemeenten, heeft Lord Palmerston, op de interpellatie van den heer Phinn, verklaard, dat onder zijn bestuur de postdirektie nimmer is gemagtigd geweest om het geheim der brieven te schenden, onverschillig of zij al dan niet aan staatkundige vlugtelingen waren geadresseerd.

— Heden wordt voor de *Queen 's Bench* eene klagt ingebragt van ettelijke burgers tegen de kommissie voor de zetting der grondbelasting.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 3 Mei. De adjudant van den sultan, Mustafa Effendi, is na een langdurig verblijf te Weenen gisteren wederom naar Konstantinopel vertrokken.

— De jongste lijst van vonnissen van den krijgsraad bevat onder anderen eene veroordeeling van den doctor in de geneeskunde, den Heer M. Herczogg, tot zes weken provoost-arrest, wegens het verspreiden van oproerige geschriften.

— Te Pesth is de gravin Blanka Teleki, bekend door hare gehechtheid aan Kossuth en deelneming aan den Magyaarschen opstand, tot tienjarige gevangenisstraf veroordeeld, na drie jaren voorloopig in hechtenis te hebben doorgebragt.

BELGIE.

BRUSSEL, 3 Mei. De Koning heeft voor zijn vertrek een besluit geteekend, waarbij de adeldom, door vreemde vorsten aan Belgie verleend, voor ongeldig wordt verklaard.

— De heer Raspail, die zich sedert weinige dagen in Belgie bevond, heeft bevel gekregen binnen 24 uren dat land te verlaten. Daarop heeft graaf Vilain XIV dien heer mede naar huis genomen, en daar de woningen der afgevaardigden onschendbaar zijn, zoo heeft het bevel om den heer Raspail over de grenzen te brengen, niet kunnen uitgevoerd worden. Er is uit dien hoofde een ministerraad gehouden, waarvan echter nog niets is uitgelekt.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 6 Mei.

BEVALLEN (2 Mei): A. B. Krusemann, geb. Romeny, Z. — (4 Mei): G. L. C. A. van Rijn, geb. Walraven, D.

OVERLEDEN (28 April): M. C. Schenkhuizen, wed. J. H. Molkenboer, 76 j. — (30 April): B. J. Bruijning, 61 j. — B. J. Roebart, 74 j. — (3 Mei): H. G. Gilhuijs, 11 w.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		4 MEI 4½ u. gebl.	6 MEI 4 u.			gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		63¾	63⅞	a	64	$63\frac{15}{16}$
Dito Dito	3 „	$74\frac{11}{16}$	74⅞	„	75	75
Dito Dito	4 „	94¼	94⅜	„	$94\frac{9}{16}$	$94\frac{9}{16}$
O. I. Leening 1844	4 „		94⅜	„		
Amortis. Syndic.	3½ „			„		
Handel-Maatschappij	4½ „			„		
Aand. Rijn-Spoorweg.	„ „			„		
Aand. Holl. S. M.				„		
Obligatiën	„ „			„		
BELGIE, Obligatien 1844	„ „			„		
Cert. bij de Belg. Bank.	2½ „			„		
Dito bij Rotsch. en Volksv.	„ „	$52\frac{15}{16}$	$52\frac{15}{16}$	„		
FRANKRIJK, Obligatien	3 „	75		„		
SPANJE Nieuwe	1 „	$23\frac{15}{16}$	24	„	$24\frac{1}{16}$	$24\frac{1}{16}$
Dito	3 „	47¼	47⅝	„		
Dito Binnenl. à 6/m.	„ „	43	43⅜	„	$43\frac{7}{16}$	43⅜
Coup. Bewijzen.		$6\frac{11}{16}$	$6\frac{11}{16}$	„	6¾	
Amortisable Schuld	„	5⅝		„		
PORTUGAL te Londen	5 „	41¼	41¾	„		
Dito Dito	4 „	39¼	$39\frac{5}{16}$	„	39⅜	$39\frac{5}{16}$
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5 „	108¼	108¼	„	108⅞	108⅞
Dito Dito 1828 en 1829	„ „	107¼	107¼	„		
Cert. bij d°. 1831 en 1833	„ „	97⅛		„		
Dito	4½ „			„		
Dito bij *Hope*	4 „	$92\frac{13}{16}$	92¾	„		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	„ „	$91\frac{15}{16}$	91⅞	„	$91\frac{13}{16}$	
Dito bij id. 5de Serie	4 „		91⅞	„	91¾	
Cert. te Hamburg	5 „			„		
Inschrijving in Assignat.	6 „	73⅛		„		
Cert. van dito	„ „	73¼	73⅝	„	73¾	
POLEN, Certifikaten	4 „	86¼	86⅛	„		
Dito Aand. à fl. 500				„		
Dito met Lot. „ 300				„		
AMERIKA, Bank-Actiën		5⅛		„		
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50 *f*				„		
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	83½	83	„	83⅛	
Dito 1847	2½ „	$42\frac{13}{16}$	42¾	„		
Dito 1851	2½ „	$42\frac{13}{16}$	42⅝	„	$42\frac{11}{16}$	
Dito 1849	5 „	93¼	93¼	„	$93\frac{11}{16}$	93¾
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	„ „			„		
Dito	4 „	70⅛		„		
Letter B	5 „	93½	93¾	„	$93\frac{13}{16}$	93¾
Aand. met Loting fl. 500	„ „					
Nieuwe dito „ 250	„ „					
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer* 5 pCt.			99	„	99½	
BRAZILIE te Londen 1824	5 „	99⅛	98⅞	„		
Dito Leening 1843	5 „	100⅛		„		
Dito £ 200	„			„		
PERU	5½ „			„		
MEXICO Nieuwe	3 „	26½	$26\frac{9}{16}$	„	26⅝	26⅝
VENEZUELA à £ 100	8½ „	39¼		„		
GRENADA à £ 100	2 „	$22\frac{3}{16}$		„		
Dito Uitgestelde		$11\frac{1}{16}$		„		
ECUADOR à £ 100	„	4⅜	$4\frac{5}{16}$	„	4⅜	

Grieken 5 pCt. $7\frac{1}{16}$, $\frac{3}{16}$.

Voor Hollandsche en Spaansche fondsen waren heden iets beter prijzen te bedingen en was de handel in dezelve vrij levendig; van de overige genoteerde fondsen verdient handel en variatie geene vermelding, alleenlijk waren Oostenrijksche door eenige kleine verkooporders eenigzins gedrukt.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt, Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. *f*	56¼	Livorno	2/m. *f*	39½
„	zigt „	56⅜	Napels	„ „	81½
Bordeaux	2/m. „	56	Petersburg	„ „	1,86
„	½/m. „	56¼	Weenen	6/w. „	32¼
Madrid	3/m. „	246	Augsburg	„ „	35⅛
Cadix	„ „	247	Frankfort	„ „	98½
Seville	„ „	243	Hamburg	2/m. „	$35\frac{1}{16}$
Bilbao	„ „	244	„	zigt „	35¼
Lissabon	„ „	41½	Londen	2/m „	11,72½
Porto	„ „	41½	„	zigt „	11,80
Genua	2/m. „	46⅞	Rotterdam	„	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 4 Mei. Belg. leen. 2½ pc. —; 1840/1842 5 pc. 98⅝; 1848, 98⅝; Spanje 1—3 pc. $23\frac{9}{16}$; Binnenl. 3 pc. 43⅛; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 86½.

MADRID, 30 April. Spanje 3 pc. $43\frac{13}{16}$; 1—3 pc. 24⅜; Cert. Coup. 4; Bank S. Fernando —.

LONDEN, 5 Mei. Cons. kont. 100¾ a 100⅞; op tijd 100¾ a 100⅞; Braz. 100½ a —; 1852 100¾ a 100½; Den. 3 pc. 84 a 86; 5 pc. 105 a 106; Ecuad. 6⅛ a 6¼; Gren. — a —; Uitgest. 11⅛ a 11¼; Mexiko Nieuwe 27½ a —; Peru 4½ pc N. 88 a 89; Uitgest. 68½ a 69½; Rusl. 1822 5 pc. 119½ a 120½; (N.) 4½ pc. 104 a 104½; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 39⅞ a —; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 24 a 24¼; 3 pc. 48¼ a 48¾; Coup. cert. 6½ a —; Passive 5⅛ a 5¼; Holl. 2½ pc. 65⅞ a —; id. 4 pc. 95¾ a 96¼; Venez. 38½ a 39½; Uitg. 16½ a 17½; Wissel op Amsterdam *f* —,—; Grieken 1824 9; 1825 8½.

WEENEN, 3 Mei. Met. 4½ pc. —; 5 pc. 94¾; Bank-Actien 1496; Wissel op Londen 10.41, Zilver 8.

BERLIJN, 4 Mei. Schuldbr. 3½ pc. 93½; Loten 169¾; Rusl. Stiegl. 4 pc. 97¼; Pools. 4 pc. 92½; Loten fl. 500 92¼, Oost. Met. 5 pc. 90; Amsterdam zigt 143⅛, id. 2/m. 142¼.

HAMBURG, 4 Mei. Rusl. Cert. 5 pc. 105½; Oost. Met. 5 pc. 96; Spanje 1—3 pc. 23⅛; Binnenl. 3 pc. 40¼.

FRANKFORT, 4 Mei. Met. 5 pc. 87⅝; A 5 pc. 87½; 2½ pc. 44½; Bank-Actien 1641; Darmst. Loten fl. 50 99¼; id. fl. 25. 32½; Badensche Loten fl. 50, 70¼; id. fl. 35, 40½; Nassausche fl. 25, 29; Holl. 2½ pc. 64, id. 4 pc. 95; Sardinische —; Wissel op Weenen —.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 4 Mei. Heden zijn uit de eerste hand afgedaan 350/4 kn. Thee *fine pecco congo*, merk *Gom*, tot geheimen prijs.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 6 Mei. Marwe en Rogge stil, verkocht van Tarwe: 127 ℔ Vriess. *f* 240; 128 ℔ b. Pools *f* 290.

Van Rogge: 118 ℔ o. Gedroogde *f* 174.

Garst, Haver en Boekweit zonder handel.

Koolzaad. Vriesch 62½; Sleeswijks 60½ £. Op 9 vaten Olie dadelijk 63; in April ek. 64½; Mei 62½; Aug, Sept., Oct. en Nov. 63. £. *Lijnzaad* een doen: 109/10 ℔ Calcutta *f* 312½. *Raapolie* op 6/w. *f* 36¾; Vliegend *f* 35¾; 1°. Sept. ek. *f* 36½, ¾; Oct. *f* 36¾, ½; Nov. *f* 37; Dec. *f* 37, ¼. *Lijnolie* op 6/w. *f* 30¾; Vliegend *f* 29¾. *Hennepolie* op 6/w. *f* 37¾; Vliegend *f* 36¾.

MIDDELBURG, 4 Mei. Tarwe. Puike Zeeuwsche *f* 10, gewone goede soorten *f* 7,15 tot 8,25 naar deugd; puike jarige Walchersche *f* 10,80 a 11, puike Nieuwe Walchersche *f* 10, puike Walchersche *f* 8,50 a 9, gewone soorten *f* 7,15 a 8 naar kwaliteit. — Rogge *f* 6,80 a 7. — Gerst. Puike soorten *f* 5,20, Dito Zomer *f* 4,90, mindere *f* 4,70. — Walch. Witteboonen *f* 10,75 tot 11,25; Dito Paardeboonen *f* 6; Dito Groene Erwten *f* 7,75 a 8,25, groote dito *f* 9 a 9,50 naar deugd. Zeeuwsche Paardeboonen *f* 5,75. Dito Groene Erwten *f* 7,75. — Koolzaad *f* 11. — Raap-Olie *f* 37. Patent-Olie *f* 39. Lijn-Olie *f* 34 pr. Vat.

SCHIEDAM, 4 Mei. Rogge. Verkocht in kons.: 145/2 ℔ Koersche *f* 200 3/m.; in entr.: 142/2 ℔ nieuwe Archangel *f* 175 6/w. — Gerst. 128/2 ℔ Manheim *f* 176 kont. — Moutwijn *f* 15,25; Jenever *f* 18,75; Amst. Proef *f* 20, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

DELFT, 4 Mei. Hooiboter *f* 37 a 39, Grasboter *f* 44 a 48.

LONDEN, 4 Mei. *Ruwe Suiker. Vreemde.* Met veel koopers tot gesouteneerde prijzen. In Gestampte is meer omgang tot vorige prijzen.

Koffij. Native Ceylan blijft lusteloos en souteneert zich moeijelijk; nieuwe 46 s. 6 d. a 47 s. Plantage zonder noemenswaardige verandering.

Talk. Stil. — *Granen.* Onveranderd met geringen voorraad.

LIVERPOOL, 3 Mei. *Katoen.* Er zijn gedaan 6000 b. De markt sluit zeer ferm met gunstige prijzen voor de verkoopers.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 4 Mei. H. S. Hoveling, Trieste, Konstantinopel — Gisteren nog: D. van der Zee, Minima, Yarmouth.

UITGEZEILD:

TEXEL, 4 Mei. H. C. Klein, Anje, Porto.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 25 Febr. op 30° 30' Z. Br., 42° 58' O. L. Jacoba Helena, kapt. Pfeil, van Banjoewangie naar Amsterdam.

Den 7 Maart, op 4° 27' N. Br., 20° 42' W. L. President Verkouteren, kapt. Eijlerts, van Londen naar Melbonne.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 4 Mei in lading naar:

Keulen H. Holst, Coln N°. 2.
Ludwighaven J. G. Fenster, Mein Vergnugen.
Frankf. & Coblentz. J. van Dusseldorp, Frankfort N°. 16.
Urdingen & Ruhort C. Wansing, Geertruida.

AMSTERDAM, 5 Mei vertrokken:

Keulen H. Hoogeweg, de Hoop.
„ J. H. Wilson, Colln N°. 20.
Manheim J. J. Reyndorp, de Kust van Brazilien.
Dusseldorp & Neus J. Huibes, Niederrein N°. 7.

Rijnhoogte. KEULEN 4 Mei 13 vt. 3 dm.

ADVERTENTIEN.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.